

Nieuwe inwoner in de Zeeuwse wateren?

Shimofurigrondel

Zoals vele donderdagen stonden Mark Stout, Peter Maas, Leo Bulckmans en Willy Schout op donderdag 11 april 2024 te vissen met het kruisnet aan de Westerscheldezijde van gemaal Paal (onderdeel van de kruisnetmonitoring voor project "Samen voor de Aal"). Een gedreven groep met zowel Vlaamse als Nederlandse vrijwilligers. Ik was op bezoek om kennis met ze te maken en eens met ze mee te kijken. Voor ons lag het Verdrongen land van Saeftinghe, met daar achter de lichten van de Antwerpse haven (zie foto). Ondanks de goede moed en sfeer werd er niets gevangen, totdat het kruisnet voor de laatste keer omhoog ging. Daar zat een kleine bruine grondel in. In eerste instantie was er weinig enthousiasme, maar na determinatie bleek het een bijzondere vis te zijn, de shimofurigrondel (*Tridentiger bifasciatus*), zie foto. Een exoot, nieuw voor deze regio! Maar niet nieuw voor Nederland, want... op 4 november 2022 sloeg Niels Patijn een rare vis aan de haak. Er bleek een nieuwe bewoner te zijn in Nol Zeven boven Biervliet, de shimofurigrondel. Dit was niet alleen de eerst bevestigde waarneming van deze vissoort in Nederland, maar ook de eerste in Europa. Later werd de grondel ook aangetroffen over de grens in België in het Kanaal Gent-Terneuzen.

Kruisnetvissen, 11 april 2023 Westerscheldezijde van gemaal Paal. (Foto: RAVON)

De gevangen shimofurigrondel. (Foto: RAVON)

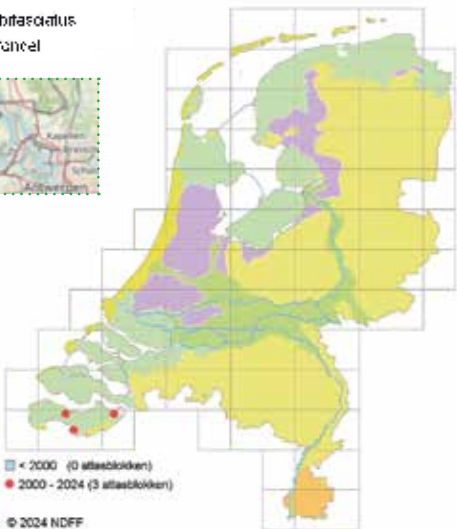
Inmiddels heeft de shimofurigrondel al 12 bevestigde waarnemingen op Waarneming.nl, waarvan het merendeel zich in Biervliet bevindt.

In Japan, China en Zuid-Korea kennen ze deze vis wel. Hier komt de shimofurigrondel van nature voor in zoete- tot licht brakke waterlopen. Daar leeft de grondel van macrofauna, kleine vis, visseneieren, detritus en wat kannibalisme hier en daar. Een generalist zonder voorkeur en zonder moreelkompas voor soortgenoten. De grondel is na een jaar geslachtsrijp en kan zich per jaar meerdere keren voortplanten. De watertemperatuur kan voor deze vis oplopen tot 37 °C. Deze tolerantie voor omgevingsfactoren, diens generalistische dieet gepaard met de snelle voortplanting kan leiden tot een verspreiding met invasief karakter. In Californië (V.S.) wordt deze vis gezien als invasieve exoot.

Maar hoe zit dat in Nederland? Omdat de waarnemingen zo recent zijn kunnen we hier nog niet zo veel over zeggen. Daarom is het belangrijk om te melden wanneer je deze vis tegen komt. Je kan de shimofurigrondel herkennen aan diens geel tot oranje omrande tweede rugvin en anaalvin, donkere band met witte stippen op flank en de marmertekening op de kaak met aan de onderkant witte stippen. Kom je deze vis tegen, geef het door!

Inez van Erp

tridentiger bifasciatus
Shimofurigrondel

Het merendeel van de bevestigde waarnemingen van de shimofurigrondel bevinden zich in Viervliet. (Bron: Verspreidingsatlas en RAVON)